

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หลักสูตรปรับปรุง ๒๕๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
มคอ.๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อนุมัติในคราวประชุม ครั้งที่ ๕ /๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

สารบัญ

หมวดที่	๑	ข้อมูลทั่วไป	๑
หมวดที่	๒	ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	๔
หมวดที่	๓	ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร	๕
หมวดที่	๔	ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและประเมินผล	๑๕
หมวดที่	๕	หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	๒๒
หมวดที่	๖	การพัฒนาคณาจารย์และบุคลากร	๒๓
หมวดที่	๗	การประกันคุณภาพหลักสูตร	๒๔
หมวดที่	๘	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	๒๙

ภาคผนวก ก

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา	๓๑
--	----

รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	บัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Buddhist Studies
๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา) ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Buddhist Studies) ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Buddhist Studies)
๓. วิชาเอก สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (Buddhist Studies)
๔. จำนวนหน่วยวิชาที่เรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๓๙ หน่วยกิต
๕. รูปแบบของหลักสูตร ๕.๑ รูปแบบ เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตร ๒ ปี ๕.๒ ภาษาที่ใช้ การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย ๕.๓ การรับเข้าศึกษา รับผู้เข้าศึกษาเป็นชาวไทย และชาวต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้ ๕.๔ ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรเฉพาะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๕.๕ การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพระพุทธศาสนา
๖. สถานภาพของหลักสูตร ๖.๑ หลักสูตรปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๕ ๖.๒ สภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๗ เดือน กรกฎาคม ๒๕๕๔ ๖.๓ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๑ เดือน สิงหาคม ๒๕๕๔

๖.๔ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติในการประชุม ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้ข้อสังเกต ครั้งที่ ๔/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๗ เดือน มิถุนายน ๒๕๕๕

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

จะขอประเมินความพร้อมเพื่อการเผยแพร่หลักสูตรในปีการศึกษา ๒๕๕๗ (หลังจากเปิดสอนหลักสูตรเป็นเวลา ๓ ปี)

๘. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- ๘.๑ อาจารย์ในสถาบันการศึกษา
- ๘.๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น อนุศาสนาจารย์
- ๘.๓ นักพัฒนาด้านกิจการคณะสงฆ์ เช่น พระสังฆาธิการ
- ๘.๔ นักวิชาการอิสระ
- ๘.๕ นักพัฒนาสังคม เช่น วิปัสสนาจารย์ วิทยากรอบรมคุณธรรมจริยธรรม

๙. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จ	ปีจบ
รองศาสตราจารย์	พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร.* (สมจินต์ สมมาปโย) วันจันทร์	ป.ธ.๙ ศษ.บ.(ศึกษาศาสตร์บัณฑิต) พธ.ม.(พระพุทธศาสนา) Ph.D.(Pali&Buddhist Studies)	แม่กองบาลีสนามหลวง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ Banaras Hindu University, India	๒๕๒๘ ๒๕๓๒ ๒๕๓๒ ๒๕๓๗
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	พระมหาทวี มหาปโย, ผศ.ดร.	ป.ธ.๙ พธ.บ.(ปรัชญา) ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา) Ph.D.(Buddhist Studies)	แม่กองบาลีสนามหลวง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Delhi University, India	๒๕๔๑ ๒๕๔๔ ๒๕๔๕ ๒๕๔๙
อาจารย์	พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.*	พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ) ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ	๒๕๔๐ ๒๕๔๔ ๒๕๕๑
อาจารย์	ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม*	บศ.๙ อภ.บ.(อภิธรรมบัณฑิต) ศษ.บ. (ศึกษาศาสตร์บัณฑิต) ศศ.บ.(ศิลปศาสตรบัณฑิต) พธ.ม.(พระพุทธศาสนา) พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	แม่กองบาลีสนามหลวง อภิธรรมโชติกะวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ	๒๕๔๐ ๒๕๓๐ ๒๕๕๒ ๒๕๕๕ ๒๕๕๕ ๒๕๕๑
อาจารย์	ดร.ประพันธ์ ศุภษร	พธ.บ. (พระพุทธศาสนา) ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา) พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาฯ	๒๕๔๐ ๒๕๔๔ ๒๕๕๑

*อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

<p>๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน</p> <p>มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุฯ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพมหานคร และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา</p>
<p>๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร</p> <p>๑๑.๑ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ</p> <p>สถานการณ์สังคมไทยมีการแข่งขันสูงในการดำรงชีวิต ประเทศไทยได้พัฒนาเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาประเทศ ประกอบกับการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้สังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมวัตถุนิยม ประชาชนแข่งขันกันในเรื่องวัตถุอย่างเดียวนำมาซึ่งด้านจิตใจ วัตถุนิยมได้ลดทอนคุณค่าทางด้านจิตใจของมนุษย์ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจไม่เสถียร การพัฒนามนุษย์ในสังคมจะต้องพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจด้วยการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้กับตนเอง องค์กร ชุมชน และประเทศชาติ</p> <p>๑๑.๒ สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม</p> <p>ปัญหาความรุนแรงในประเทศ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ปัญหาด้านการบริหารจัดการที่เกิดจากการใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรม ปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล ในองค์กร จากประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นเพราะสังคมไทยในปัจจุบันเน้นการพัฒนาทางเทคโนโลยีและการศึกษาวิทยาการอย่างเดียว ไม่ได้ศึกษาหลักสูตรพระพุทธศาสนา ซึ่งเน้นการศึกษาพัฒนาคุณภาพจิตใจ เชื่อมโยงหลักธรรมแก้ปัญหาต่างๆในสังคม ชุมชน องค์กรและประเทศชาติ และหลักธรรมพระพุทธศาสนามีความกลมกลืนกับวัฒนธรรมการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้อย่างลงตัว</p>
<p>๑๒. ผลกระทบจากข้อ ๑๑</p> <p>๑๒.๑ การพัฒนาหลักสูตร</p> <p>ท่ามกลางภาวะของโลกที่ผันผวนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น จึงต้องพัฒนามนุษย์ให้รู้เท่าทันต่อการเผชิญสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ที่ท้าทายต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ให้มีความเข้าใจเหตุและผล ดังนั้น จึงต้องมีหลักสูตรเพื่อสร้างบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้กับตนเองและผู้อื่นอย่างลึกซึ้ง และสามารถประยุกต์ใช้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง</p> <p>๑๒.๒ ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน</p> <p>เป้าหมายของหลักสูตรมุ่งผลิตมหาบัณฑิตให้มีความรู้และเชี่ยวชาญในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถวิจัย ค้นคว้าและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม ตามพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นพันธกิจของมหาวิทยาลัย คือ “ผลิตบัณฑิต วิจัยและพัฒนา ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม”</p>
<p>๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน</p> <p>๑๓.๑ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น</p> <p>รายวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดให้บัณฑิตต้องศึกษา คือ วิชาพระไตรปิฎกวิเคราะห์ วิชาพุทธปรัชญา วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาการธรรมฐาน เป็นรายวิชาบังคับที่กำหนดให้บัณฑิตต้องเรียน</p> <p>๑๓.๒ กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน</p> <p>ไม่มี</p> <p>๑๓.๓ การบริหารจัดการหลักสูตร</p> <p>๑๓.๓.๑ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พธ.ม.) สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มีรูปแบบการบริหารหลักสูตร โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการหลักสูตร ผู้อำนวยการหลักสูตร และอาจารย์</p>

ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๑๓.๓.๒ มอบหมายให้คณะกรรมการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายวิชา

๑๓.๓.๓ แต่งตั้งผู้ประสานงานหลักสูตร ทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์จากคณะอื่น และสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทั้งอาจารย์ผู้สอนเพื่อพิจารณาแนวสังเขปประจำวิชาและรายละเอียดประจำวิชา การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลการเรียน

หมวดที่ ๒**ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร****๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร****๑.๑ ปรัชญาของหลักสูตร**

ผลิตมหาบัณฑิตให้มีความรู้และเชี่ยวชาญในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถวิจัย ค้นคว้า และพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียงพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำทางปัญญา พัฒนาจิตใจและสังคม

๑.๒ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตตามปรัชญาที่ตั้งไว้ จึงมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑.๒.๑ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในพระพุทธศาสนา มีความสามารถในการศึกษาวิจัยหลักพุทธธรรมในเชิงวิชาการ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางพระพุทธศาสนา

๑.๒.๒ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความสามารถวิเคราะห์และประยุกต์หลักธรรมเพื่อประโยชน์ในการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๓ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้เป็นผู้มีศีลาจารวัตรงดงาม เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม สามารถประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อแก้ปัญหาชีวิตตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๒. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
๑. จัดทำและปรับปรุงหลักสูตรให้ มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ สกอ. กำหนด และสอดคล้องกับ กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (๒๕๕๑-๒๕๖๕)	- พัฒนาหลักสูตรโดยมีพื้นฐานจาก หลักสูตรในระดับสากล หลักสูตร มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	- เอกสารปรับปรุงหลักสูตร - รายงานผลการประเมิน หลักสูตร
๒. ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้อง กับความต้องการขององค์กร ภาครัฐและเอกชน รวมทั้งคณะ สงฆ์	- ติดตามความเปลี่ยนแปลงในความ ต้องการขององค์กรภาครัฐและเอกชน รวมถึงคณะสงฆ์ - นำแนวคิด รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ๆ มา ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่ม	- รายงานผลประเมินความพึง พอใจของผู้เรียนต่อความรู้ และ ความทันสมัยของ หลักสูตร - รายงานผลการประเมินความ

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
	ศักยภาพของหลักสูตร - ติดตามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต	พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
๓. พัฒนาบุคลากรด้านการเรียน การสอน และการบริการ วิชาการ	- อาจารย์ทุกคนโดยเฉพาะอาจารย์ใหม่ ต้องเข้าอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการสอน รูปแบบต่างๆ และการวัดผลประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประเมินผลตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิที่ผู้สอนจะต้องสามารถวัดและ ประเมินผลได้เป็นอย่างดี - สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้ทำงานบริการวิชาการแก่องค์กร ภายนอก - ส่งเสริมให้มีการนำความรู้ทั้งจาก ภาคทฤษฎี และงานวิจัยไปใช้จริงเพื่อ ทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน สังคมหรือ คณะสงฆ์	- รายชื่อบุคลากรและอาจารย์ ที่เข้ารับการอบรม - ปริมาณงานบริการวิชาการ ต่ออาจารย์ในหลักสูตร - รายงานผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการวิชาการ - จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและ ความบรรลุผลสำเร็จ - ใบรับรองวิชาชีพ (กรณีมีการ ส่งเข้าอบรม)

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร

<p>๑. ระบบการจัดการศึกษา</p> <p>๑.๑ ระบบ</p> <p>บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาระบบทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์</p> <p>บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาระบบไตรภาค โดยเพิ่มการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์</p> <p>๑.๒ การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน</p> <p>อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาคการศึกษา มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และ จะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่า ด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา</p> <p>๑.๓ การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค</p> <p>๑.๓.๑ รายวิชาที่กำหนดให้นิสิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง และศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต</p> <p>๑.๓.๒ รายวิชาที่นิสิตใช้เวลาปฏิบัติการ อภิปราย หรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาศึกษานอกเวลาแล้ว นิสิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต</p> <p>๑.๓.๓ รายละเอียดอื่นๆ ใดที่เกี่ยวกับระยะเวลาการศึกษา ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา</p>
--

๒. การดำเนินการหลักสูตร**๒.๑ วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน**

ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษา ดังนี้

ภาคการศึกษาที่ ๑ มิถุนายน - กันยายน

ภาคการศึกษาที่ ๒ พฤศจิกายน- มีนาคม

เรียนวันเวลาปกติ วันจันทร์ อังคาร พุธ และวันเสาร์-วันอาทิตย์

๒.๒ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๒.๒.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๒.๒.๒ ได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จาก ระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์ทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษา และผู้จบเปรียญธรรม ๙ ประโยค และ

๒.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

(๑) บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ผู้สมัครต้องผ่านกระบวนการสอบคัดเลือกตามที่บัณฑิตกำหนด

(๒) วิธีคัดเลือกอื่นๆ ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามาใช้โดยอนุโลม

๒.๓ ปัญหาของนิสิตแรกเข้า และ ๒.๔ กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิต

ปัญหาของนิสิตแรกเข้า	กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา
- ขาดความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา	- ส่งเสริมให้คณาจารย์แต่ละวิชา บูรณาการความรู้ด้านพระไตรปิฎก พระพุทธศาสนา ภาษาอังกฤษ ภาษาบาลีและการวิจัย เข้าในรายวิชาที่รับผิดชอบ
- ขาดทักษะการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ	
- ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ	- จัดโครงการคลินิกวิทยานิพนธ์ โดยการจัดอบรมพิเศษเกี่ยวกับการเขียนโครงร่างการวิจัยและการจัดทำเอกสารคู่มือเกี่ยวกับการเขียนงานวิจัยทางพระพุทธศาสนา
- ขาดทักษะการใช้ภาษาบาลี	
- ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับพระไตรปิฎก และ พระพุทธศาสนา	
- ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนโครงการวิจัย โครงร่างวิทยานิพนธ์ และ โครงร่างสารนิพนธ์	- จัดให้มีการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาเพิ่มเติม เพื่อปรับพื้นฐานความรู้

๒.๕ ระบบการศึกษา ระบบการศึกษาเป็นแบบชั้นเรียน ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต ๒.๖ การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนข้ามสถาบัน ไม่มี		
๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ๓.๑ หลักสูตร ๓.๑.๑ จำนวนหน่วยกิตและระยะเวลาศึกษา จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร อย่างน้อย ๔ ภาคการศึกษาปกติ และอย่างมากไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ๓.๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เป็นแบบ แผน ก แบบ ก (๒) โดยแบ่งหมวดวิชาตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ดังนี้		
หมวดวิชา	รายวิชาที่นับหน่วยกิต	รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต
๑.หมวดวิชาบังคับ	๙	(๑๕)
๒.หมวดวิชาเอก	๑๒	
๓.หมวดวิชาเลือก	๖	
๔.วิทยานิพนธ์	๑๒	
รวมทั้งสิ้น	๓๙	(๑๕)

๓.๑.๓ รายวิชาในหลักสูตร
รหัสวิชา

ความหมายของเลขรหัสประจำวิชาในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ประกอบด้วยเลข ๖ หลัก มีความหมายดังนี้

๑. เลข ๓ ตัวแรก = ตัวที่ ๑ แสดงคณะ ตัวที่ ๒-๓ แสดงสาขาวิชา/ภาควิชา
๒. เลข ๓ ตัวหลัง = ตัวที่ ๑ แสดงภาคการศึกษา ตัวที่ ๒-๓ แสดงชื่อวิชา

(๑) วิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต

ก. วิชาบังคับแบบนับหน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๑	พระไตรปิฎกวิเคราะห์ Tipitaka Analysis	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๑๐๒	พุทธปรัชญา Buddhist Philosophy	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๒๐๓	ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา Research Methodology in Buddhism	๓ (๓-๐-๖)

ข. วิชาบังคับแบบไม่นับหน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๔	ภาษาอังกฤษ English	(๓) (๓-๐-๖)
---------	-----------------------	-------------

๖๐๐ ๒๐๕	กรรมฐาน Buddhist Meditation	(๓) (๓-๐-๖)
๖๐๐ ๔๐๑	สัมมนาวิทยานิพนธ์ Seminar on Thesis	(๓) (๓-๐-๖)
๑๐๒ ๓๐๒	การใช้ภาษาบาลี ๑ Usage of Pali I	(๓) (๓-๐-๖)
๑๐๒ ๓๐๖	การใช้ภาษาบาลี ๒ Usage of Pali II	(๓) (๓-๐-๖)

(๒) วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาเอกพระพุทธศาสนา ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๒ ๑๐๖	พระพุทธศาสนาเถรวาท Theravada Buddhism	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๐๗	พระพุทธศาสนาเถรวาท Mahayana Buddhism	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๐๘	ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา Selected Buddhist Works	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๐๙	สัมมนาพระพุทธศาสนา Seminar on Buddhism	๓ (๓-๐-๖)

(๓) วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชาที่กำหนดให้ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๒ ๓๑๐	พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๑	ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน Neo-Buddhist Movements in Contemporary World	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๒	พระพุทธศาสนากับนิกายเซ็น Zen Buddhism	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๓	พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ Buddhism and Modern Sciences	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๔	พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย Buddhism and Thai Culture	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๕	สานเสวนาทางศาสนา Inter-Religious Dialogue	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๖	จิตวิทยาแนวพุทธ Buddhist Psychology	๓ (๓-๐-๖)
๖๐๒ ๓๑๗	พระพุทธศาสนากับการศึกษา Buddhism and Education	๓ (๓-๐-๖)

(๔) วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๒ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์ Thesis	๑๒ หน่วยกิต
---------	-----------------------	-------------

๓.๑.๔ แผนการศึกษา

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษด้วยตนเอง)
๑	วิชาบังคับ	
	๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์	๓
	๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา	๓
	๖๐๐ ๑๐๔ ภาษาอังกฤษ	(๓)
	วิชาเอก	
๖๐๒ ๑๐๖ พระพุทธศาสนาเถรวาท	๓	
	รวม	๙

* รายวิชาในวงเล็บ () ไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษด้วยตนเอง)
๒	วิชาบังคับ	
	๖๐๒ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา	๓
	๖๐๐ ๒๐๕ กรรณฐาน	(๓)
	วิชาเอก	
	๖๐๒ ๓๐๘ ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๓
วิชาเลือก		
เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓	
	รวม	๙

* รายวิชาในวงเล็บ () ไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษด้วยตนเอง)
๓	วิชาเอก	
	๖๐๒ ๓๐๗ พระพุทธศาสนามหายาน	๓
	๖๐๒ ๓๐๘ สัมมนาพระพุทธศาสนา	๓
	๑๐๒ ๓๐๑ การใช้ภาษาบาลี ๑	(๓)
	วิชาเลือก	
เลือกศึกษาจากหมวดวิชาเลือก จำนวน ๑ รายวิชา	๓	
	รวม	๙

* รายวิชาในวงเล็บ () ไม่นับหน่วยกิต

ภาคเรียน	รหัสวิชา/รายวิชา	หน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ศึกษาด້วยตนเอง)
๔	วิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต ๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๒ ๖๐๐ ๔๐๑ สัมมนาวิทยานิพนธ์ วิชาบังคับ ๖๐๐ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	(๓) (๓) ๑๒
	รวม	๑๒

* รายวิชาในวงเล็บ () ไม่นับหน่วยกิต

๓.๑.๕ คำอธิบายรายวิชา

(ดูรายละเอียด ภาคผนวก ก)

๙. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร				
ตำแหน่ง	ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิการศึกษา	สถาบัน ที่สำเร็จ	ปีจบ
รอง ศาสตราจารย์	พระศรีคัมภีร์ญาณ,รศ.ดร.* (สมจินต์ สมมาปญโญ) วันจันทร์	ป.ธ.๙ ศษ.บ.(ศึกษาศาสตร์บัณฑิต) พธ.ม.(พระพุทธศาสนา) Ph.D.(Pali & Buddhist Studies)	แม่กองบาลีสนามหลวง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ Banaras Hindu University, India	๒๕๒๘ ๒๕๓๒ ๒๕๓๒ ๒๕๓๗
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พระมหาทวี มหาปญโญ, ผศ.ดร.	ป.ธ.๙ พธ.บ.(ปรัชญา) ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา) Ph.D.(Buddhist Studies)	แม่กองบาลีสนามหลวง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ Delhi University, India	๒๕๔๑ ๒๕๔๔ ๒๕๔๕ ๒๕๔๙
อาจารย์	พระมหาสมบุญ วุฑฒิโร,ดร.*	พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ) ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ	๒๕๔๐ ๒๕๔๔ ๒๕๕๑
อาจารย์	ดร.แม่ชีกฤษณา รักษาโฉม*	บศ.๙ อภิ.บ.(อภิธรรมบัณฑิต) ศษ.บ. (ศึกษาศาสตร์บัณฑิต) ศศ.บ.(ศิลปศาสตรบัณฑิต) พธ.ม.(พระพุทธศาสนา) พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	แม่กองบาลีสนามหลวง อภิธรรมโชติกะวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ	๒๕๔๐ ๒๕๓๐ ๒๕๕๒ ๒๕๔๕ ๒๕๔๕ ๒๕๕๑
อาจารย์	ดร.ประพันธ์ ศุภษร	พธ.บ. (พระพุทธศาสนา) ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา) พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ	๒๕๔๐ ๒๕๔๔ ๒๕๕๑

*อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๓.๒.๒ อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	ตำแหน่งทางวิชาการ
๑	พระสุธีวรญาณ, รศ.ดร. (ณรงค์ จิตตโสภโณ)	Ph.D. (Buddhist Studies), M.A. (History and Archeology), พธ.บ.(พุทธศาสนา)	รองศาสตราจารย์
๒	พระสุธีธรรมานวัตร, ผศ.ดร. (เทียบ สิริธำโณ)	ป.ธ.๙, Ph.D.(Pali), M.A.(Pali & Sanskrit)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๓	พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส ผศ.ดร.	พธ.ด.(พระพุทธศาสนา) , ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา) พธ.บ.(ปรัชญา)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๔	พระราชวรมนี, ดร. (พล อากาศโร)	ป.ธ.๙, Ph.D.(Linguistics), M.Phil., M.A. (Linguistics), พธ.บ. (ปรัชญา)	อาจารย์
๕	พระราชสิทธิมนี, ดร.วิ. (บุญชิต ญาณสำโร)	ป.ธ.๙, Ph.D. (Pali&Buddhist Studies) , อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ), พธ.บ. (พุทธศาสนา)	อาจารย์
๖	พระเมธีรัตนดิลก, ดร. (จรรยา ชินวโร)	ป.ธ.๙, Ph.D.(Buddhist Studies), M.A. (Linguistics), พธ.บ.(ครุศาสตร์)	อาจารย์
๗	ผศ.ดร.สมิทธิพล เนตรนิมิตร	ป.ธ.๙, Ph.D.(Pali&Buddhist Studies), พธ.ม.(พระพุทธศาสนา), พธ.บ.(ปรัชญา)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๘	ดร.ศศิวรรณ กำลังสินเสริม	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) คศ.บ. (โภชนาการชุมชน)	อาจารย์

๓.๒.๓ อาจารย์พิเศษ

ที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	ตำแหน่งทางวิชาการ
๑	ศ.ปรีชา ช่างขวัญยืน	อ.ด. (ปรัชญา), อ.ม. (ภาษาไทย), อ.บ. (เกียรตินิยม)	ศาสตราจารย์กิตติคุณ
๒	ศ.ดร.จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์	Ph.D. (Sociology) M.A. (Sociology) พธ.บ.(พุทธศาสนา)	ศาสตราจารย์
๓	ศ.ดร.สมภาร พรหมทา	อ.ด. (ปรัชญา), อ.ม., (ปรัชญา) พธ.บ. (ปรัชญา)	ศาสตราจารย์

ที่	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	ตำแหน่งทางวิชาการ
๔	รศ.ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ	ป.ธ.๙, อ.ด. (ปรัชญา), M.A. (Philosophy), พธ.บ.(ศาสนาและปรัชญา)	รองศาสตราจารย์
๕	ผศ.รท.ดร.บรรจบ บรรณรุจิ	ป.ธ.๙, Ph.D. (Buddhist Philosophy), อ.ม. (บาลีสันสกฤต), พธ.บ. (การศึกษา)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๖	ผศ.ดร.ชาญณรงค์ บุญหนุน	อ.ด. (ปรัชญา), พธ.บ.(ปรัชญา)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๗	ดร.ทรงวิทย์ แก้วศรี	พธ.บ.(พุทธศาสนา), พธ.ด. (พระพุทธศาสนา), MLib.Sc. (บรรณารักษศาสตร์), ศศ.บ. (สารนิเทศศาสตร์)	อาจารย์พิเศษ
๘	ดร.เสนาะ ผดุงฉัตร	ป.ธ.๙, พธ.ด. (พระพุทธศาสนา), M.A.(สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา), พธ.บ.(พุทธศาสนา)	อาจารย์พิเศษ
๙	ดร.วีรชาติ นิมนงค์	พธ.บ. (ปรัชญา), M.Phil., Ph.D. (Philosophy), M.A. (Philosophy), กศ.บ. (วรรณคดีไทย)	อาจารย์พิเศษ
๑๐	ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	ป.ธ.๙ พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	อาจารย์พิเศษ
๑๑	รศ.ดร.พิศมัย อยู่โพธิ์	Ph.D. (Linguistics) M.A. (Linguistics) B.A. (Linguistics)	รองศาสตราจารย์
๑๒	ดร.หิมาพรรณ รักแตงาม	พธ.ด.(พระพุทธศาสนา) MBA. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) บธ.บ. (บริหารธุรกิจบัณฑิต)	อาจารย์พิเศษ
๑๓	ดร.วิศิษฐ์ ชัยสุวรรณ	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) วศ.ม. (วิศวกรรมไฟฟ้า) วศ.บ. (วิศวกรรมไฟฟ้า)	อาจารย์พิเศษ
๑๔	ดร.จุฑามาศ วารีแสงทิพย์	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) วท.บ. (พยาบาล)	อาจารย์พิเศษ

<p>๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ไม่มี</p>
<p>๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์</p>
<p>๕.๑ คำอธิบายโดยย่อ</p> <p>๕.๑.๑ นิสิตจะเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต</p> <p>๕.๑.๒ คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์</p> <p>๕.๑.๓ นิสิตมีสิทธิ์ขอสอบวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนดได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ และทำวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ โดยใช้เวลาทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับจากวันลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์เงื่อนไขอื่น ๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์</p> <p>๕.๑.๔ การเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์</p>
<p>๕.๒ มาตรฐานผลการเรียนรู้</p> <p>นิสิตมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถคิดและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและหลักธรรมอย่างเป็นระบบ และมีหลักการ สามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ต่างๆ ทั้งทางภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ได้</p>
<p>๕.๓ จำนวนหน่วยกิต วิทยานิพนธ์จำนวน ๑๒ หน่วยกิต</p>
<p>๕.๔ การเตรียมการ</p> <p>๕.๔.๑ ให้ลงทะเบียนเรียนวิชาเกี่ยวข้องกับภารกิจทางพระพุทธศาสนา</p> <p>๕.๔.๒ จัดให้มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์</p> <p>๕.๔.๓ จัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ และจัดให้มีคลินิกวิทยานิพนธ์</p>
<p>๕.๕ ข้อกำหนดในการทำวิทยานิพนธ์</p> <p>๕.๕.๑ ในการสอบวิทยานิพนธ์นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่างๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หรือเรื่องที่เกี่ยวข้อง หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผล ในขณะประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ</p> <p>๕.๕.๒ ให้มีการจดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลวิทยานิพนธ์ทุกครั้ง</p> <p>๕.๕.๓ หากคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์มีมติให้แก้ไขวิทยานิพนธ์ไม่ว่ากรณีใดๆ นิสิตต้องแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องตามมติ และคำแนะนำนั้นก่อนที่จะนำวิทยานิพนธ์ ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย กรณีที่นิสิตไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์ได้ทันเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนด จะต้องดำเนินการยื่นขอขยายเวลาการส่งวิทยานิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยโดยผ่านความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้การขยายเวลา ต้องอยู่ภายในระยะเวลา ๖ เดือนนับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ให้ถือว่าสอบไม่ผ่านและจะต้องดำเนินการขอสอบใหม่ กรณีที่ยังคงสถานภาพนิสิตเท่านั้น</p> <p>๕.๕.๔ ให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทำการประเมินผลวิทยานิพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับคือ A, B+, B และ F ส่วนวิทยานิพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงให้แสดงสถานะด้วยสัญลักษณ์ IP (Inprogress)</p> <p>๕.๕.๕ การลงนามของกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ในหน้าอนุมัติ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควรแต่</p>

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อวิทยานิพนธ์นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบและเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคนบตีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

๕.๕.๖ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์เสนอผลการประเมินต่อคนบตีบัณฑิตวิทยาลัย หากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์โดยคณะกรรมการเสียงข้างมากมีมติให้ผ่าน ให้รวบรวมใบประเมินผลของกรรมการทุกท่าน เพื่อส่งให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาชี้ขาด เมื่อทราบผลการประเมินและนิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกัน

หมวดที่ ๔

ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. M – Morality มีมารยาททางกายและวาจาที่เหมาะสมตามกาลเทศะ	มีการฝึกฝนด้านระเบียบวินัยกิจกรรมารยาททั้งทางกายและวาจาที่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย การพูด
๒. A – Awareness รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม	มีการส่งเสริมให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมปัจจุบันในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี
๓. H – Helpfulness มีศรัทธา อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีศรัทธาอุทิศตนเพื่อทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา โดยการให้ออกค่ายบัณฑิตอาสาพัฒนาชุมชน
๔. A – Ability มีความสามารถในการแก้ปัญหา	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีทักษะในการแก้ปัญหาตนเองและสังคม โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning: PBL) เพื่อนำไปสู่การคิดแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามหลักพุทธธรรม
๕. C – Curiosity มีความใฝ่รู้ใฝ่คิด	มีการส่งเสริมให้นิสิตเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความใฝ่รู้ใฝ่คิด โดยมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าวิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจารณ์ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม
๖. H - Hospitality มีน้ำใจเสียสละเพื่อส่วนรวม	มีการส่งเสริมให้นิสิตมีจิตอาสาในการเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เช่น จัดกิจกรรมสังคมสงเคราะห์
๗. U – Universality มีโลกทัศน์กว้างไกล	มีการส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ด้านพระพุทธศาสนาและสังคม
๘. L – Leadership มีความเป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา	มีการส่งเสริมให้นิสิตวางตนเป็นแบบอย่างด้านจิตใจและปัญญา
๙. A – Aspiration มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนให้เทียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม	มีการส่งเสริมให้นิสิตฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรม โดยการบูรณาการหลักคุณธรรมจริยธรรมไว้ในรายวิชาต่างๆ

๒. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ ในการพัฒนา	กลยุทธ์ในการประเมินผล การเรียนรู้
<p>๑. ด้านคุณธรรมจริยธรรม</p> <p>๑.๑ ผลิตบัมมิตตทางพระพุทธศาสนา ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถให้บริการงานวิชาการแก่สังคม</p> <p>๑.๒ มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียงพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมด้วยหลักการทางพระพุทธศาสนา</p> <p>๑.๓ สามารถวินิจฉัยและแก้ไขปัญหาบนฐานของหลักการและเหตุผลและค่านิยมต้นติงาม</p> <p>๑.๔ แสดงภาวะความเป็นผู้นำด้านความประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมในพระพุทธศาสนา</p>	<p>๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>๑.๑ จัดกิจกรรมเชิงวิชาการและภาคปฏิบัติที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นผู้มีน้ำใจเสียสละ อุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนาและสังคม</p> <p>๑.๒ ฝึกฝนให้มีความใฝ่รู้ ใฝ่คิด เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม</p> <p>๑.๓ การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการปลูกฝังให้นิสิตมีระเบียบวินัยในตนเอง และแก้ไขปัญหาของตนเองและสังคมได้</p> <p>๑.๔ ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม ด้านคุณธรรมจริยธรรม</p>	<p>๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>๑.๑ ประเมินด้วยผลงานวิชาการและการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>๑.๒ ประเมินด้วยแบบทดสอบด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และแบบวัดผล</p> <p>๑.๓ ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นทีม การทำงานวิจัย และการเข้าร่วมกิจกรรมในการใช้องค์ความรู้ทางการศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>๑.๔ ผู้เรียนประเมินตนเอง และประเมินโดยเพื่อนและอาจารย์ โดยใช้แบบประเมินและแบบวัดผล</p>
<p>๒. ด้านความรู้</p> <p>๒.๑ มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติงาน</p> <p>๒.๒ มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับวิชาพระพุทธศาสนาได้</p> <p>๒.๓ มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา สามารถประยุกต์หลักธรรมมาใช้กับแนวคิดในทางทฤษฎี ปฏิบัติ และการวิจัย</p> <p>๒.๔ สามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมในด้านวิชาการพระพุทธศาสนา</p>	<p>๒. ด้านความรู้</p> <p>๒.๑ จัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจสาขาวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นหลักการทางทฤษฎี และการประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง กระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง</p> <p>๒.๒ จัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการศาสตร์สมัยใหม่ควบคู่กับวิชาการพระพุทธศาสนา</p> <p>๒.๓ จัดให้มีการศึกษาค้นคว้า วิจัยด้วยตนเอง ในการพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่</p> <p>๒.๔ ส่งเสริมให้มีการวิจัยและค้นคว้าองค์ความรู้ในพระไตรปิฎก และนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>๒. ด้านความรู้</p> <p>๒.๑ ประเมินด้วยการสอบข้อเขียน</p> <p>๒.๒ ประเมินด้วยการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์</p> <p>๒.๓ ประเมินด้วยการนำเสนอรายงานและการทำงานเป็นทีม</p> <p>๒.๔ ประเมินด้วยการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์</p>

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ ในการพัฒนา	กลยุทธ์ในการประเมินผล การเรียนรู้
<p>๓. ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>๓.๑ สามารถใช้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ทางพระพุทธศาสนาอย่างเหมาะสม</p> <p>๓.๒ สามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สังเคราะห์ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความคิดใหม่ๆ</p> <p>๓.๓ สามารถประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย และองค์ความรู้ทางด้านพุทธศาสนาในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์</p> <p>๓.๔ สามารถตัดสินใจในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และสามารถผลิตผลงานทางวิชาการและงานวิจัย ในระดับชาติ และนานาชาติ</p>	<p>๓. ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>๓.๑ ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหา</p> <p>๓.๒ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติงานจริง</p> <p>๓.๓ เน้นการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้</p> <p>๓.๔ การอภิปรายกลุ่ม</p>	<p>๓. ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>๓.๑ วัดการแสดงออกทางการกระบวนการคิดและการแก้ไข ปัญหา</p> <p>๓.๒ วัดผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๓.๓ การนำเสนอผลงาน การอธิบาย การถามและตอบคำถาม</p> <p>๓.๔ การโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น</p> <p>๓.๕ การอภิปรายกลุ่ม</p>
<p>๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>๔.๑ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง ในการพัฒนาความรู้ของตนเอง องค์กร และสังคม</p> <p>๔.๒ สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้แนะองค์กร แก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนด้วยตนเอง และเปลี่ยนแปลงสังคมในทางที่เหมาะสม</p> <p>๔.๓ สามารถทำงานเป็นทีม เคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับผู้ร่วมงาน</p> <p>๔.๔ แสดงภาวะความเป็นผู้นำในองค์กร บริหารการทำงานเป็นทีมได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม</p> <p>๔.๕ สามารถตัดสินใจในการดำเนินงานด้วยตนเอง ประเมินตนเอง</p>	<p>๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>๔.๑ การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการเรียนการสอนที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน</p> <p>๔.๒ ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย</p> <p>๔.๓ ฝึกฝนการทำกิจกรรมเพื่อสังคม และการวางตัวที่เหมาะสมตามกาลเทศะ</p> <p>๔.๔ ฝึกฝนการประสานงานกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา</p>	<p>๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>๔.๑ สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในหลายๆ ด้านระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง</p> <p>๔.๒ สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>๔.๓ สังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอผลงาน การทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม</p>

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	กลยุทธ์การสอนที่ใช้ ในการพัฒนา	กลยุทธ์ในการประเมินผล การเรียนรู้
รวมทั้งวางแผนปรับปรุงตนเองและ องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
<p>๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕.๑ สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษา ค้นคว้า ปัญหา เชื่อมโยง ประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านพระพุทธศาสนาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี</p> <p>๕.๒ สามารถสื่อสารด้านการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการศึกษาและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม</p> <p>๕.๓ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูล เพื่อประกอบการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร</p>	<p>๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕.๑ จัดการเรียนการสอน รายวิชาต่างๆ เพื่อให้นิสิตได้ฝึกทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ การวิจารณ์</p> <p>๕.๒ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอ โดยใช้เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น</p> <p>๕.๓ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นิสิตได้ฝึกทักษะด้าน การใช้เทคโนโลยีประกอบการค้นคว้าและการทำวิทยานิพนธ์</p>	<p>๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕.๑ การทดสอบความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์และวิจารณ์ ทฤษฎีหรือแนวคิดใหม่ ๆ</p> <p>๕.๒ การทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน</p>

๓. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ในด้านใดบ้าง โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรอง โดยที่ผลการเรียนรู้แต่ละข้อของด้านต่างๆ ในตารางมีความหมายดังต่อไปนี้

๓.๑ ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Moral and Ethics)

- (๑) ผลิตบัตินทางพระพุทธศาสนาที่มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถให้บริการงานวิชาการแก่สังคม
- (๒) มีศรัทธาที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมด้วยหลักการทางพระพุทธศาสนา
- (๓) สามารถวินิจฉัยและแก้ไขปัญหาบนฐานของหลักการและเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม
- (๔) แสดงภาวะความเป็นผู้นำด้านความประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมในพระพุทธศาสนา

๓.๒ ด้านความรู้ (Knowledge)

- (๑) มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ตลอดจนหลักการและทฤษฎีที่สำคัญ และนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการหรือการปฏิบัติงาน
- (๒) มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาวิชาการสมัยใหม่ สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับวิชาพระพุทธศาสนาได้

(๓) มีความเข้าใจทฤษฎี การวิจัย และการปฏิบัติในสาขาวิชาพระพุทธ ศาสนา สามารถประยุกต์ หลักธรรมมาใช้กับแนวคิดในทางทฤษฎี ปฏิบัติ และการวิจัย

(๔) สามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้จากงานวิจัยเพื่อเชื่อมโยงกับ การพัฒนาองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคมในด้านวิชาการพระพุทธศาสนา

๓.๓ ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

(๑) สามารถใช้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อการพัฒนาและ สร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ทางพระพุทธศาสนาอย่างเหมาะสม

(๒) สามารถสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สังเคราะห์ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความคิดใหม่ๆ

(๓) สามารถประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยและองค์ความรู้ทางด้านพุทธศาสนาในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

(๔) สามารถตัดสินใจในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และสามารถผลิตผลงานทาง วิชาการและงานวิจัย ในระดับชาติ และนานาชาติ

๓.๔ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skill and Responsibilities)

(๑) สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายและสามารถสนทนาทั้งภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ใน กลุ่มทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน

(๓) สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม

(๔) มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบต่องานในกลุ่ม

(๕) สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้ง แสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม

๓.๕ ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

(๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้าน พระพุทธศาสนาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี

(๒) สามารถสื่อสารด้านการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคล ต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม

(๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการค้นคว้าข้อมูล เพื่อประกอบการศึกษาและการทำ วิทยานิพนธ์ รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทาง ปัญญา				๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ					๕. ด้านทักษะการ วิเคราะห์ การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓
๖๐๒ ๓๐๙ สัมมนาพระพุทธศาสนา ๓(๓-๐-๖)	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○
๖๐๒ ๓๑๐ พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคม ร่วมสมัย ๓(๓-๐-๖)	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○
๖๐๒ ๓๑๑ ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○
๖๐๒ ๓๑๒ พระพุทธศาสนานิกายเซ็น ๓(๓-๐-๖)	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○
๖๐๒ ๓๑๓ พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ ๓(๓-๐-๖)	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○
๖๐๒ ๓๑๔ พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย ๓(๓-๐-๖)	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○
๖๐๒ ๓๑๕ สานเสวนาทางศาสนา ๓(๓-๐-๖)	●	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○
๖๐๒ ๓๑๖ จิตวิทยาแนวพุทธ ๓(๓-๐-๖)	○	●	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○	●	○
๖๐๒ ๓๑๗ พระพุทธศาสนากับการศึกษา ๓(๓-๐-๖)	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	○	○	●	○
๖๐๒ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต	●	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	○	○	●	●	●

หมวดที่ ๕
หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.

๒๕๕๑

ระดับ	ค่าระดับ	เกณฑ์คะแนน	
		วิชาเลือก	วิชาบังคับและเอก
A	๔.๐๐	๙๕ - ๑๐๐	๙๕ - ๑๐๐
A-	๓.๖๗	๙๐ - ๙๔	๙๐ - ๙๔
B+	๓.๓๓	๘๕ - ๘๙	๘๕ - ๘๙
B	๓.๐๐	๘๐ - ๘๔	๘๐ - ๘๔
C+	๒.๕๐	๗๕ - ๗๙	ต่ำกว่า ๘๐
C	๒.๐๐	๗๐ - ๗๔	
F	๐	ต่ำกว่า ๗๐	

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การกำหนดระบบและกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เกิดขึ้นเพื่อแสดงหลักฐานยืนยันหรือสนับสนุนว่านิสิตและมหาบัณฑิตทุกคนมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้านเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิ เป็นอย่างน้อย

๒.๑ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

การทวนสอบในทุกรายวิชา ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การทำวิทยานิพนธ์ จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเรียนรู้แต่ละด้าน และกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ โดยให้เป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

๒.๒ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา เน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อของมหาบัณฑิต โดยทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพของหลักสูตร การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยมีหัวข้อการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ สถานะการได้งานทำหรือศึกษาต่อของมหาบัณฑิต ประเมินจากการได้งานทำหรือศึกษาต่อตรงตามสาขาหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาในการหางาน โดยทำการประเมินจากมหาบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

๒.๒.๒ ตำแหน่งงานและความก้าวหน้าในสายงานของมหาบัณฑิต

๒.๒.๓ ความพึงพอใจของมหาบัณฑิต ต่อความรู้ความสามารถที่ได้เรียนรู้จากหลักสูตร ที่ใช้ในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

- ๒.๒.๔ ความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตหรือนายจ้าง พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีข้อเสนอแนะต่อสิ่งที่คาดหวังหรือต้องการจากหลักสูตรในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
- ๒.๒.๕ ความพึงพอใจของสถาบันการศึกษาอื่น ซึ่งรับมหาบัณฑิตที่สำเร็จจากหลักสูตรเข้าศึกษาต่อเพื่อปริญญาที่สูงขึ้น โดยประเมินทางด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติอื่นๆ
- ๒.๒.๖ ความเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์พิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ องค์กรความรู้ และการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษา และสังคมในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น
- ๒.๒.๗ ผลงานของนิสิตและวิทยานิพนธ์ที่สามารถวัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น
- (๑) จำนวนผลงานวิจัยที่เผยแพร่
 - (๒) จำนวนสิทธิบัตร
 - (๓) จำนวนกิจกรรมเพื่อสังคมและประเทศชาติ
 - (๔) จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

๑. มีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ หรือไม่เกินกว่า ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ
๒. ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
๓. ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
๔. ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม
๕. ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและวิชาเอกทุกวิชา และได้รับ S ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U
๖. สอบผ่านการประเมินผลวิทยานิพนธ์ และส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
๗. ผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม

หมวดที่ ๖

การพัฒนาคณาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

จัดให้มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และหลักสูตรที่สอน โดยสาระประกอบด้วย

- ๑.๑ บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในพันธกิจของสถาบัน
- ๑.๒ สิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์ และกฎระเบียบต่างๆ
- ๑.๓ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ของสาขาวิชา

และมีอาจารย์อาวุโสเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง โดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำและการปรึกษาเพื่อเรียนรู้และปรับตัวเองเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในสาขาวิชา มีการนิเทศการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ต้องสอน และมีการประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๒.๑ ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างสมประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องทั้งอาจารย์เก่าและอาจารย์ใหม่ โดยการสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ศึกษาดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศและ/

หรือต่างประเทศ การลาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

๒.๒ การเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

๒.๓ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

๒.๔ มีการกระตุ้นอาจารย์พัฒนาผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชา

๒.๕ ส่งเสริมการทำวิจัยสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นหลักและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพเป็นรอง

หมวดที่ ๗

การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การบริหารหลักสูตร

จัดให้มีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร (คณะกรรมการจัดทำรายวิชา) แต่ละรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร พร้อมทั้งมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยดำเนินการตามรายละเอียดต่อไปนี้

๑.๑ มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)

๑.๒ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย

๑.๓ มีอาจารย์ประจำหลักสูตรทั้งอาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ (ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

๑.๔ มีการพัฒนาทักษะการสอนและการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ของอาจารย์

๑.๕ มีการประเมินและวิเคราะห์ข้อสอบให้ได้มาตรฐาน

๑.๖ มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร

๑.๗ มีการประกันคุณภาพวิทยานิพนธ์

โดยให้ดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ภาคผนวก ก) ในหัวข้อหลัก ดังนี้

๑.๗.๑. การทำวิทยานิพนธ์

๑.๗.๒. การสอบประมวลความรู้

๑.๗.๓. การสอบวัดคุณสมบัติ

๑.๗.๔. การสอบวิทยานิพนธ์

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
๑. พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยอาจารย์และนิสิตสามารถก้าวทันหรือเป็นผู้นำในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางด้านพระพุทธศาสนา	๑. จัดให้หลักสูตรสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพด้านเทคโนโลยีในระดับสากลหรือระดับชาติ (หากมีการกำหนด) ๒. ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ ๔ ปี ๓. จัดแนวทางการเรียนในวิชาเรียนให้มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีแนว	๑. หลักสูตรที่สามารถอ้างอิงกับมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความทันสมัยและมีการปรับปรุงสม่ำเสมอ ๒. จำนวนวิชาเรียนที่มีภาคปฏิบัติและวิชาเรียนที่มีแนวทางให้นักศึกษาได้
๒. กระตุ้นให้นิสิตเกิดความใฝ่รู้		

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
<p>มีแนวทางการเรียนที่สร้างทั้งความรู้ความสามารถในวิชาการวิชาชีพที่ทันสมัย</p> <p>๓. ตรวจสอบและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพมาตรฐาน</p> <p>๔. มีการประเมินมาตรฐานของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>ทางการเรียนหรือกิจกรรมประจำวิชาให้นิสิตได้ศึกษาความรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเอง</p> <p>๔. จัดให้มีผู้สนับสนุนการเรียนรู้และหรือผู้ช่วยสอน เพื่อให้ให้นิสิตเกิดความใฝ่รู้</p> <p>๕. กำหนดให้อาจารย์ที่สอนมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือ หรือ เป็นผู้ มีประสบการณ์หลายปีมีจำนวนคณาจารย์ประจำไม่น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน</p> <p>๖. สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้นำในทางวิชาการ และหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ ในด้านที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๗. ส่งเสริมอาจารย์ประจำหลักสูตรให้ไปดูงานในหลักสูตรหรือวิชาการที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๘. มีการประเมินหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในทุกปี และภายนอกอย่างน้อยทุก ๔ ปี</p> <p>๙. จัดทำฐานข้อมูลทางด้านนิสิต อาจารย์ อุปกรณ์เครื่องมือวิจัยงบประมาณความร่วมมือกับต่างประเทศ ผลงานทางวิชาการทุกภาคการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินของคณะกรรมการ</p> <p>๑๐. ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา</p>	<p>ศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง</p> <p>๓. จำนวนและรายชื่อคณาจารย์ประจำประวัตินักเรียนด้านคุณ วุฒิ ประสบการณ์ และการพัฒนาอบรมของอาจารย์</p> <p>๔. จำนวนบุคลากรผู้สนับสนุนการเรียนรู้และบันทึกกิจกรรมในการสนับสนุนการเรียนรู้</p> <p>๕. ผลการประเมินการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอน และการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้สนับสนุนการเรียนรู้โดย นิสิต</p> <p>๖. ประเมินผลโดยคณะกรรมการที่ประกอบด้วยอาจารย์ภายในคณะฯ ทุก ๒ ปี</p> <p>๗. ประเมินผลโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ทุก ๆ ๔ ปี</p> <p>๘. ประเมินผลโดยบัณฑิตผู้สำเร็จ การศึกษาทุก ๆ ๒ ปี</p>

๒. การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน			
๒.๑. การบริหารงบประมาณ			
<p>คณะจัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนิสิต</p>			
๒.๒. ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม			
<p>บัณฑิตวิทยาลัยมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำราเฉพาะทาง และมีอุปกรณ์ที่ใช้สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง ซึ่งมีเอกสารสิ่งพิมพ์และสื่อการศึกษาที่สัมพันธ์กับสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ดังนี้</p>			
ในปีการศึกษา ๒๕๕๔	มีตำราภาษาไทย	๙๔,๓๐๑	เล่ม
	ตำราภาษาอังกฤษ	๒,๗๙๐	เล่ม
	วารสารภาษาไทยและอังกฤษ	๙๑	ชื่อเรื่อง

	<p>ฐานข้อมูลออนไลน์</p> <p>๒,๐๐๐,๐๐๐</p> <p>ชื่อเรื่อง</p>	<p>นอกจากนี้ ยังมีสื่อการศึกษาในรูปแบบอื่นๆ เช่น VCD, DVD, CD-ROM, แผ่นที่, หนังสืออิเล็กทรอนิกส์และบริการห้องสมุดผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทั่วประเทศ (Journal-Link) และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์</p>
	<p>๒.๓. การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม</p> <p>บัณฑิตวิทยาลัยมีห้องสมุดเป็นของตนเองและมีการประสานงานกับห้องสมุดของมหาวิทยาลัยในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริการให้อาจารย์และนิสิตได้ค้นคว้า และใช้ประกอบการเรียนการสอน ในการประสานการจัดซื้อหนังสือนั้น อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา จะมีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อหนังสือ ตลอดจนสื่ออื่นๆ ที่จำเป็น นอกจากนี้อาจารย์พิเศษที่เชิญมาสอนบางรายวิชาและบางหัวข้อ ก็มีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อหนังสือ สำหรับให้ห้องสมุดกลางจัดซื้อหนังสือด้วย และในส่วนของบัณฑิตวิทยาลัยจะมีการสั่งซื้อหนังสือ ตำรา หรือวารสารเฉพาะทาง เพื่อเข้าห้องสมุดของบัณฑิตวิทยาลัย</p> <p>๒.๔. การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร</p> <p>มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุดของบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งจะประสานงานการจัดซื้อจัดหาหนังสือเพื่อเข้าห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัยและทำหน้าที่ประเมินความพอเพียงของหนังสือ ตำรา นอกจากนี้มีเจ้าหน้าที่ ด้านโสตทัศนอุปกรณ์ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์</p>	
<p>๓. การบริหารคณาจารย์</p>		
	<p>๓.๑ การรับอาจารย์ใหม่</p> <p>มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่ จะต้องมีความรู้ความสามารถระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา</p> <p>๓.๒ การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร</p> <p>คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอน ประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน ประเมินผล และให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้มอบหมายบัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์</p> <p>๓.๓ การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ</p> <p>สำหรับอาจารย์พิเศษถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติมาให้แก่นิสิต ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย จึงกำหนดนโยบายให้มีการเชิญอาจารย์พิเศษหรือวิทยากรมาบรรยาย โดยที่อาจารย์พิเศษหรือวิทยากรจะต้องเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นๆ</p>	
	<p>๔. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน</p> <p>๔.๑ การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง</p> <p>บุคลากรสายสนับสนุนควรมีวุฒิปริญญาโทที่เกี่ยวข้องกับภาระงานที่รับผิดชอบ และมีความรู้พระพุทธศาสนา</p> <p>๔.๒ การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน</p> <p>บุคลากรต้องเข้าใจโครงสร้างและธรรมชาติของหลักสูตร และจะต้องสามารถบริการให้อาจารย์สามารถใช้อุปกรณ์การสอนได้อย่างสะดวก</p>	
	<p>๕. การสนับสนุนและให้คำแนะนำแก่นิสิต</p> <p>๕.๑. การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่น ๆ แก่นิสิต</p> <p>บัณฑิตวิทยาลัยมีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิตทุกคน โดยนิสิตที่มีปัญหาในการเรียนสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้ โดยอาจารย์ของบัณฑิตวิทยาลัยทุกคนจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นิสิต และทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา เพื่อให้นิสิตเข้าปรึกษาได้ นอกจากนี้</p>	

ยังมีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะคอยชี้แนะกระบวนการในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และการวิจัย และมีระบบให้ข้อมูลย้อนกลับจากผลการศึกษาและการประเมินด้านต่างๆ เพื่อให้บัณฑิตได้มีการพัฒนาตนเอง

๕.๒. การอุทธรณ์ของนิสิต

กรณีที่นิสิตมีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่ยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบในการสอบ ตลอดจนดูคะแนน และวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้

๖. ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือ ความพึงพอใจของผู้ใช้มหาลัย

๖.๑ มีการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเปิดและการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี

๖.๒ มีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้มหาลัยและนายจ้าง (ทุกๆ ปีการศึกษา)

๖.๓ มีการติดตามการพัฒนาอาชีพและความก้าวหน้าในการทำงานของมหาลัย เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑- ๕ และอย่างน้อย ร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔
๑. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	
๒. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา/สาขาวิชา	X	X	X	
๓. มีรายละเอียดของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	
๔. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ. ๕ & ๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	
๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	
๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมคอ.๓ & ๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	
๗. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานในมคอ.๗ ปีที่แล้ว		X	X	
๘. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	
๙. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	X	X	X	
๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	X	X	X	
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/ดุชะฎิบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนน ๕.๐				X
๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ดุชะฎิบัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐				X

หมวดที่ ๘

การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

<p>การประเมินประสิทธิผลของการสอน</p> <p>๑.๑. การประเมินกลยุทธ์การสอน กระบวนการที่จะใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียน การสอนนั้น พิจารณาจากตัวผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุกๆ หัวข้อ ว่ามีความเข้าใจหรือไม่ โดยอาจประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนิสิต การอภิปรายโต้ตอบจากนิสิต การตอบคำถามของนิสิตในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว ก็ควรจะสามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน การทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน จะสามารถชี้ได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ในเนื้อหาที่ได้สอนไป หากพบว่า มีปัญหาที่จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป</p> <p>๑.๒. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน ให้นิสิตได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกด้าน ทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์รายวิชา ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผล รายวิชา และการใช้สื่อการสอนในทุกรายวิชา</p>
<p>๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม</p> <p>๒.๑ ประเมินจากนิสิตและศิษย์เก่า ดำเนินการประเมินจากนิสิต โดยติดตามจากผลการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งอาจารย์สามารถ ประเมินผลการทำงานได้ ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการจนถึงขั้นตอนการนำเสนอเป็นรายบุคคล และสำหรับศิษย์เก่า นั้นจะประเมินโดยใช้แบบสอบถามหรืออาจจะจัดประชุมศิษย์เก่าตามโอกาสที่เหมาะสม</p> <p>๒.๒ ประเมินจากนายจ้างหรือสถานประกอบการ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์จากสถานประกอบการ หรือใช้วิธีการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ใช้บัณฑิต</p> <p>๒.๓ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือที่ปรึกษา ดำเนินการโดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความเห็นหรือจากข้อมูลในรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตร หรือจากรายงานของการประเมินผลการประกันคุณภาพภายใน</p>
<p>๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)</p>
<p>๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง จากการรวบรวมข้อมูลการประเมินทั้งหมด จะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งในภาพรวม และในแต่ละรายวิชา กรณีที่พบปัญหาของรายวิชาที่สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้น ๆ ได้ทันที ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อย ในการปรับปรุงย่อยนั้นควรทำให้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับนั้น จะกระทำทุก ๕ ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตอยู่เสมอ</p>

ภาคผนวก ก

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

วิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต

ก. วิชาบังคับแบบนับหน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๑ พระไตรปิฎกวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖)

Tipitaka Analysis

ศึกษาสาระและพัฒนาการของการรวบรวมพระธรรมวินัยเป็นพระไตรปิฎก โครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญที่เป็นจุดหมายสูงสุด หลักธรรมที่ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม

๖๐๐ ๑๐๒ พุทธปรัชญา ๓ (๓-๐-๖)

Buddhist Philosophy

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของแนวคิดในพุทธปรัชญาสำนักต่างๆ คือ เถรวาท สรวาสติวาท เสาตรานติกะ มายมิกะ โยคจาร สุขาดี อวตังสกะและวัชรยาน เปรียบเทียบแนวความคิดหลักของสำนักพุทธปรัชญาเหล่านี้ทั้งในแง่ อภิปรัชญา ญาณวิทยาและจริยศาสตร์

๖๐๒ ๒๐๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)

Research Methodology in Buddhism

ศึกษาวิธีวิทยาการแสวงหาความรู้เชิงประจักษ์ โดยใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ความสำคัญของการวิจัยต่อการสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาสังคม ขั้นตอนและกระบวนการวิจัย เช่น การเลือกปัญหาและการกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย การตั้งสมมติฐาน เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย โดยเน้นการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการวิจัยทางพระพุทธศาสนา

ข. วิชาบังคับแบบไม่นับหน่วยกิต

๖๐๐ ๒๐๔ ภาษาอังกฤษ (๓) (๓-๐-๖)

English

ศึกษาภาษาอังกฤษให้เกิดความชำนาญ ๔ ด้าน คือ ด้านการเขียน การพูด การอ่าน การฟัง และเน้นการอภิปรายในหัวข้อคำสอนของพระพุทธศาสนา เช่น ศีล ๕, พระรัตนตรัย, ไตรลักษณ์, อริยสัจ ๔, มรรคมีองค์ ๘, ปฏิจจสมุปบาท, กรรมและการเกิดใหม่ เป็นต้น

๖๐๐ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓) (๓-๓-๖)

Buddhist Meditation

ศึกษาหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา และปกรณ์วิเสส รวมทั้งรูปแบบการปฏิบัติกรรมฐานของสำนักต่างๆ ในสังคมไทย โดยเน้นศึกษาอารมณ์ของสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ลำดับขั้นตอนของการเจริญกรรมฐานและผลที่เกิดจากการเจริญกรรมฐาน ได้แก่ สมาบัติ ๘ และวิปัสสนาญาณ ๑๖ เป็นต้น

๖๐๐ ๔๐๑ **สัมมนาวิทยานิพนธ์** (๓) (๓-๓-๖)

Seminar on Thesis

ศึกษาการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล การตีความในเชิงพรรณนา การอ้างอิง รูปแบบและวิธีการนำเสนอวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งวิธีการเขียนบทความวิจัย

๑๐๒ ๓๐๒ **การใช้ภาษาบาลี ๑** (๓)(๓-๐-๖)

Usage of Pali I

ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลีในระดับพื้นฐาน และแปลบาลีเป็นภาษาไทยและภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือชาตักกัฎฐกถาและธรรมปทัฎฐกถาประกอบ

๑๐๒ ๓๐๖ **การใช้ภาษาบาลี ๒** (๓)(๓-๐-๖)

Usage of Pali II

ศึกษาการพูด อ่าน เขียน ภาษาบาลี ต่อจากการใช้ภาษาบาลี ๑ และแปลภาษาบาลีเป็นไทย และภาษาไทยเป็นภาษาบาลี โดยใช้หนังสือมังคลัตถทีปนีและวิสุทธิมรรคประกอบ
วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต นิสิตต้องศึกษาวิชาพระพุทธศาสนา ๑๒ หน่วยกิต

๖๐๐ ๑๐๖ **พระพุทธศาสนาเถรวาท** ๓(๓-๐-๖)

Theravada Buddhism

ศึกษาประวัติศาสตร์และพัฒนาการพระพุทธศาสนาเถรวาท โดยเน้นศึกษาหลักคำสอนนิกายที่สำคัญ ภาษาที่จารีกัมภีร์ การจัดลำดับชั้นกัมภีร์ รูปแบบการถ่ายทอด รูปแบบการรักษาคำสอน และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาเถรวาทในประเทศต่าง ๆ

๖๐๒ ๓๐๗ **พระพุทธศานามหายาน** ๓(๓-๐-๖)

Mahayana Buddhism

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของพระพุทธศานามหายาน โดยเน้นศึกษากัมภีร์และนิกายที่สำคัญ เช่น นิกายมหายานิกะ โยคาจาร สุชาวดี เป็นต้น ภาษาที่จารีกัมภีร์ การจัดลำดับชั้นกัมภีร์ รูปแบบการถ่ายทอด รูปแบบการรักษาคำสอน รวมทั้งอิทธิพลของพระพุทธศานามหายานในประเทศต่าง ๆ

๖๐๒ ๓๐๘ **ศึกษางานสำคัญทางพระพุทธศาสนา** ๓ (๓-๐-๖)

Selected Buddhist Works

ศึกษาประวัติและผลงานของนักปราชญ์ นักคิดและนักวิชาการคนสำคัญทางพระพุทธศาสนาในอดีตและปัจจุบัน ทั้งในประเทศตะวันตกและตะวันออก เช่น ผลงานของ เซอร์บาตสกี, ริส เดวิดส์, ดี.ที. ชูชุกิ, พระพุทธโฆสอาจารย์, พระสิริมงคลอาจารย์, พุทธทาสภิกขุ, พระพรหมคุณาภรณ์ เป็นต้น

๖๐๒ ๓๐๙ **สัมมนาพระพุทธศาสนา** ๓(๓-๐-๖)

Seminar on Buddhism

ศึกษาการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ให้นิสิตร่วมกันจัดสัมมนาโดยนำประเด็นปัญหาที่น่าสนใจทางสังคมมาร่วมกันอภิปราย เสนอความคิดเห็น และวิเคราะห์หาทางออก ร่วมกัน พร้อมทั้งแนวทางการประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมในปัจจุบัน

วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชาที่กำหนดให้ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๖๐๒ ๓๑๐ **พุทธจริยศาสตร์กับปัญหาสังคมร่วมสมัย ๓(๓-๐-๖)**

Buddhist Ethics and Contemporary Social Problems

ศึกษาแนวคิดทางพุทธจริยศาสตร์ที่เกี่ยวกับเกณฑ์ตัดสินความดี ความชั่ว ควร ไม่ควร เพื่อเป็นฐานในการอธิบายและตอบปัญหาสังคมร่วมสมัย โดยเฉพาะปัญหาที่มีผลกระทบมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ การทำแท้ง การตัดต่อพันธุกรรม การทำ การุณยฆาต การทำโคลนนิ่ง เป็นต้น รวมทั้งปัญหาความผิดศีลธรรมที่สลับซับซ้อนในสังคมยุคใหม่

๖๐๒ ๓๑๑ **ขบวนการพุทธใหม่ในโลกปัจจุบัน ๓(๓-๐-๖)**

Neo-Buddhist Movements in Contemporary World

ศึกษาขบวนการพระพุทธศาสนาแนวใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมโลกปัจจุบัน ความเชื่อมโยงระหว่างบริบททางสังคมกับการเกิดขึ้นของขบวนการพระพุทธศาสนาแนวใหม่ รูปแบบการจัดตั้งองค์กร การตีความคำสอนแนวใหม่ วิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแนวใหม่ รวมทั้งอิทธิพลต่อสังคมโลก

๖๐๐ ๓๑๒ **พระพุทธศาสนานิกายเซ็น ๓(๓-๐-๖)**

Zen Buddhism

ศึกษาประวัติและพัฒนาการของพระพุทธศาสนานิกายเซ็นจากอินเดียสู่จีน เกาหลี และญี่ปุ่น หลักคำสอนสำคัญของเซ็น เช่น จิตหนึ่ง พุทธภาวะภายในตน เป็นต้น รูปแบบ วิธีการสอน และการตีความแบบเซ็น ปรัชญาจากรูปภาพ เช่นกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น และเซ็นกับตะวันตก

๖๐๐ ๓๑๓ **พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ ๓(๓-๐-๖)**

Buddhism and Modern Sciences

ศึกษาศาสตร์สมัยใหม่ เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ นิเวศวิทยา รวมทั้งการประยุกต์ใช้ศาสตร์สมัยใหม่เพื่ออธิบายคำสอนบนฐานแนวคิดของพระพุทธศาสนา

๖๐๐ ๓๑๔ **พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย ๓ (๓-๐-๖)**

Buddhism and Thai Culture

ศึกษาหลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีความสัมพันธ์กับภูมิปัญญาไทย ในด้านประวัติศาสตร์ ปรัชญา ความเชื่อ จารีตประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นต้น โดยวิเคราะห์ความเชื่อมโยงบทบาทและอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อภูมิปัญญาไทย

๖๐๒ ๓๑๕ **สานเสวนาทางศาสนา ๓(๓-๐-๖)**

Inter-Religious Dialogue

ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและวิธีการสานเสวนาทางศาสนา และประเด็นทางศาสนาที่ควรนำมาเป็นหัวข้อเสวนา รวมถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางศาสนา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความสามัคคีและสันติภาพของโลก

๖๐๐ ๓๑๖ **จิตวิทยาแนวพุทธ ๓(๓-๐-๖)**

Buddhist Psychology

ศึกษาหลักการและทฤษฎีจิตวิทยาในคัมภีร์พระพุทธศาสนา วิเคราะห์หลักคำสอนที่เกี่ยวข้องกับปรมาตมธรรมด้วยกระบวนการทางจิตวิทยา พร้อมทั้งเปรียบเทียบกับหลักการของจิตวิทยาตะวันตก

๖๐๐ ๓๑๗ **พระพุทธศาสนากับการศึกษา** **๓ (๓-๐-๖)**
Buddhism and Education

ศึกษาปรัชญาการศึกษาทางพระพุทธศาสนาและระบบการศึกษาในพระพุทธศาสนา
สมัยพุทธกาลและหลังพุทธกาลโดยสังเขป พระพุทธศาสนากับการศึกษาในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์

๖๐๐ ๔๐๐ **วิทยานิพนธ์** **๑๒ หน่วยกิต**
Thesis

เป็นโครงการเฉพาะบุคคลที่มีเนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร